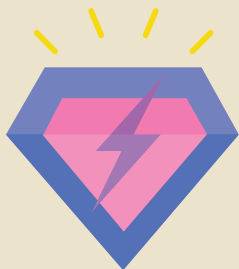

кат, а мање нежељених дејстава и увођење нових облика радиотерапијског зрачења, гарант су да ће се и у будућности наставити позитивни тренд у лечењу малигних тумора.

Резултати лечења су генерално далеко бољи кад се тумор открије у раној фази болести, али се данас значајни резултати постижу и код узнапредовалих стадијума болести уз инсистирање на квалитету живота. Борба против рака је често дуготрајна те је врло важна подршка породице и најближег окружења.

ЧЕТВРТИ МИТ:

НЕМАМ ПРАВО НА ЛЕЧЕЊЕ КАД ОБОЛИМ ОД РАКА

Право на здрав живот и лечење је једно од основних људских права. Оно је утемељено у Уставу државе и у међународним правним актима. Закони који произилазе из Устава гарант су права на лечење. Сам Устав Републике Србије каже: *Људски живот је неприкосновен*, као и то да: *„Свако има право на заштиту свог физичког и психичког здравља.“* Здравствена заштита је организована и свеобухватна делатност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице, и она обухвата спровођење мера за очување и унапређење здравља грађана, спречавање, сузбијање и рано откривање болести,

повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију. Сваки грађанин Републике Србије, као и друго лице које има пребивалиште или боравиште у нашој земљи, има право на здравствену заштиту и дужност да чува и унапређује своје и здравље других грађана, као и услове животне и радне средине. У обезбеђењу и спровођењу здравствене заштите у Републици Србији учествују грађани, породица, послодавци, образовне и друге установе, хуманитарне, верске, спортске и друге организације, удружења, здравствена служба, организација за здравствено осигурање, као и општине, градови, аутономне покрајине и Република.

Сваки грађанин има право да здравствену заштиту остварује уз поштовање највишег могућег стандарда људских права и вредности, односно има право на физички и психички интегритет и на безбедност његове личности, као и на уважавање његових моралних, културних, религијских и филозофских убеђења.

ПРЕУЗЕТО ОД: UICC

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

САВЕЗ ДРУШТАВА ВОЈВОДИНЕ
ЗА БОРБУ ПРОТИВ РАКА

САВЕЗ ДРУШТАВА ВОЈВОДИНЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ РАКА

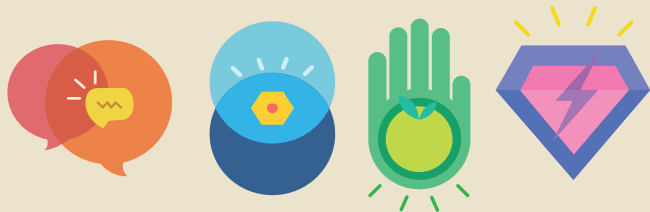
Булевар Михајла Пупина 6/III, Нови Сад
Веб сајт: www.vojvodina-cancer.org.rs
Е-маил: info@vojvodina-cancer.org.rs
Телефон: 021/66-11-619

РАЗБИЈМО МИТОВЕ О РАКУ

Приредио:
Доц. др сци. мед. Тихомир Дуганџија

Наиме, уочено је да многи људи у данашње време интензивне комуникације, глобализације и пораста броја образованих људи, још увек не знају основне чињенице које се тичу рака, а које могу имати катастрофалне последице по њихово здравље, али могу им и спасити живот.

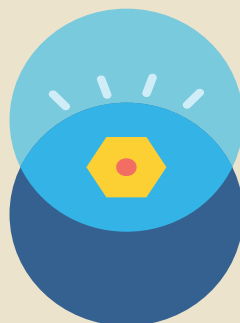
ПРВИ МИТ: **НЕ ТРЕБА ДА ПРИЧАМО О РАКУ**

Управо је супротно. Треба користити сваку пригодну ситуацију и прилику да људи разговарају о раку. Ово се односи на здравствене, али и на нездравствене раднике, односно популацију уопште. Разговарајући о раку, људи сазнају многе корисне информације које им могу спасити живот. То може бити информација о неком раном знаку или симптому болести, о значају правовременог лечења, о редовним одласцима код лекара и многе друге информације. Наравно, не треба инсистира-

ти на овој тематици када није време ни место нити одговарајућа ситуација, јер у супротноме то може бити иритирајуће за саговорнике. Врло је важно у комуникацији избећи могућу нежељену психолошку реакцију у виду страха и узнемирености. То се поготово често јавља простим навођењем симптома и знакова рака јер су они по правилу неспецифични за рак. То значи нпр. да крв у столицу може бити знак рака дебелог црева, али много чешће је то знак хемороидалне болести.

ДРУГИ МИТ: **РАК НЕМА ЗНАКОВА И СИМПТОМА**

Пре свега треба истаћи да рак није једно обољење већ читав низ различитих болести. За нека од њих важи правило да су подмукле болести и да се први симптоми јављају када је болест већ проширена и тешко излечива. За другу групу малигних обољења, изузетно је значајно обратити пажњу на појаву првих симптома и знакова јер се на тај начин болест открива у раној фази болести када се по правилу успешно лечи. То важи за меланоме, туморе тела материце, туморе гласних жица и неке друге туморе. Из наведеног разлога, врло је важно упознати становништво

са могућим симптомима и знаковима малигних болести и чињеницом да појава тих симптома и знакова може, али и не мора да представља постојање малигног тумора. Ако особа примети неке симптоме или знакове за које сумња да су последица малигне болести најбоље је те дилеме разрешити у разговору са лекаром. У највећем броју случајева покаже се да ти симптоми и знакови нису везани за рак већ за неко стање или друго обољење.

ТРЕЋИ МИТ: **ПРОТИВ РАКА СЕ НЕ МОЖЕ НИШТА УЧИНITI**

Према најновијим подацима, у развијеним државама од рака се излечи око 65% свих особа са постављеном дијагнозом малигног тумора. Код нас је тај проценат нижи, али ипак, изнад 50 % особа са раком, након терапије, бива излечено. За неке туморе је, нажалост, непријатна истина да се врло слабо лече, али њихов број је релативно мали и даље се смањује. Већи је број оних малигних тумора код којих се постижу високе стопе излечења. Напредак медицине са увођењем нових лекова који имају бољи ефе-